

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' illa de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mil, núm. 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

UN MAL QUE POT SER REMEY.

LA política conservadora té la virtut estranya de matar als vius y de ressucitar als morts.

Sabut es de sobras qu' en las eleccions votan los morts y 'ls vius s' están quiets com si fossen difunts.

La libertat es morta: ha mort a mans conservadoras.

En cambi may s' havia parlat tant com are de cartuxos de dinamita, lo qual prova que la intransigència y el desordre viuen al calor del Mónstruo.

Lo crèdit de Espanya s' está asfixiant; la serietat dels nostres politichs s' ha mort de riure sentint los discursos de 'n Romero Robledo; la justicia agonisa a conseqüència dels dictàmens de la comissió d' actas; lo dret va de tort com si tingüés un pe'digò a l' ala; y com que les patates a Madrid se venen a tal la lliura, las classes treballadoras, presoneras de la fam, estan en capella.

En cambi ressucitan los frares, los professors y l' aficiò als toros.

Y sobre-tot, lo que ningú creya que pogués ressucitar, aquell partit moderat que s' havia jugat l' útima carta fá quinze anys, lo dia 29 de Setembre de 1868.

* * *
Gracias sigan dadas a 'n en Cánovas qu' en materia de aixecar morts es una eminència!

Qui no recorda la célebre batalla de Alcolea? La democracia naixent, tant més forta quant més perseguida, s' alsava com un sol home, al davant de la tirania moderada. Los heréus de 'n Narvæz capitanejats pels marqués de Novaliches tractaven de oposar-se al pas irresistible de las ideas novas y eran vensuts y arrojats per las forces liberals. Una granada feya saltar las barras del jefe reaccionari.

[Fa quinze anys!]
Quinze anys que aquest home callava. Callava al reunir-se les Corts constituyents y al oferir aquestas la corona d' Espanya a D. Amadeo de Saboya; callava quan los partits amadeistas se destrossaven las entranyas, obligant al príncep extranger a fer renúncia de la corona; al proclamar-se la República, callava; al caure la República, encare encare: callava al restaurar-se la monarquia borbònica, al pujar en Cánovas, al pujar en Martínez Campos, al pujar en Sagasta, al pujar en Serrano...

* * *
Y saben perque callava? Perque l' idea que simbolisa era morta y estava soterrada sota un olvit de quinze anys equivalents a quinze sigles.

* * *
Faltava sols que tornés en Cánovas avuy més reaccionari que ahir, demà més reaccionari que avuy,

compartint lo poder ab revolucionaris renegats y ab carlistas convertits, amenassant a las ideas liberals, disposat a las so'cions més rancias, jugant miserablement ab los de l' esquerra, declarant ilegals als republicans.

Faltava que 'n Cánovas fés atmòsfera moderada, perque 'ls moderats ressucitessen y 'l vensut d' Alcolea prengués la revenja de la sèva derrota.

Y en veritat que 'l marqués de Novaliches, al sortir del sepulcre, ha renascut ab una forsa impensada, que anirà sentintse de dia en dia, a pesar de la fingida indiferència de la gent conservadora.

En lo seu discurs, sobrepuerten cárrechs terribles contra en Cánovas que no té cap idea y contra 'ls de l' esquerra que 'l secundan, que las tenen totas.

Lo vencedor de Alcolea, protegit de 'n Cánovas, mal podia creurers que després de quinze anys, lo vensut de aquella batalla havia de tornarli la pilota ó la granada, y ferli saltar las barras.

* * *
Pero no tant sols per lo que diu, sinó també per lo que cala té importància 'l discurs de l' últim defensor de D. Isabel II.

Un país viu, animat de ideas liberals, dotat de pensaments elevats, desitjós de anar endavant y disposat al sacrifici per conseguir-ho, res tindria que teme de la resurrecció del partit moderat.

Un país envilit y esclavisat, un país escéptich á copia de desengany, un país sense fe en las ideas liberals, un país ahont son possibles escàndols electorals com los que caracterisan los governs de 'n Sagasta y de 'n Cauóvas, es una presa magnifica pels fantasma de moderantisme.

En Cánovas ab la sèva política ha lligat de pèus y mans al poble espanyol, y 'ls moderats no han de fer més que estirà 'l bras per apoderarsene.

Per això ha tingut tanta resonància 'l discurs del marqués de Novaliches.

Més clar.

Aixis com basta que D. Alfonso cridi a 'n en Sagasta perque 'ls sagastins treguin de las urnas una majoria fusionista, ó que cridi a 'n en Cánovas perque de las urnas surti una gran majoria conservadora, bastaria que encarregués a 'n en Novaliches la formació de ministeri, perque surtissen sense dificultat unes Corts moderadas, un joch de caciques moderats, la elàstica constituciò de 1876, aplicada ab l' esperit de la de 1845, y la llei del sabre a l' ordre del dia.

* * *
Greuhen per ventura que 'l país se commouria?

* * *
Y perquè havia de commoure 's?
Per anyorar a 'n en Cánovas? Per plorar la pèrdua de 'n Sagasta?

Lo que 's mira ab indiferència ó ab desprecí ni s' anyora ni s' deplora: s' olvida.

* * *
Aixis es l' Espanya restaurada.

Encare no fá mitj any se tractava seriament de conciliar la democracia ab la monarquia, fent acceptables per aquesta 'ls principis triomfants sobre 'l pont de Alcolea.

Mitj any encare no, y avuy estém en vigilias de una dominació moderada.

Parla 'l marqués de Novaliches y s' enterboleix l' atmòsfera, com si 's tractés de una revenja de aquella victoria liberal, per tornar-nos a l' època vergonyosa que v' precedirà a la revolució de Setembre.

Sols avuy pot comprender-s' l' abisme en que 'ns ha ensorrat la política dels canovistes y dels sagastins.

[Ah!] Pero 'l país despertarà; lo país no pot resignar-se a un retrocés de vint anys al menos. La actual indiferència es una malaltia passatjera. Lo país està ensopit, aletargat, pero no es mort.

Y sinó, que li posin una bona maixuila moderada de las que fan butifosa; y à veure llavoras qui es capa de contenirlo.
¡Que l' hi posin!

P. K.

LOS NOSTRES GEGANTS.

COLOQUI MATRIMONIAL EN LOS BAIXOS DE CÀ LA CIUTAT.

RACIAS à Déu qu' estém sols! ¡Qu' estás cansada, mona?

—Jo no, y tú?

—Si n' estich! Més de lo que 't pensas...

—Ay, ay! ¡que no has anat á caball d' un camàtich?

—Oh, això es lo de menos! No es qu' estigué cansat de caminar, sinó de fer tants papers ridiculs per aquests carrers de Déu.

—Ah, fi let, y donchs! perquè venim al mòn los gegants sino per xó?

—Ja veuràs, tot té la sèva mida; à més, que jo estich convensut de que aném passant de moda, y hasta hi reparat que 'l públich se 'n riu á las nostras barbas.

—Si acás á las tèvas, que jo no 'n porto.

—Tú ets ximple! ¡sembla mentida que 't ho prenquis tant á la fresca!

—Ah, si, vés, crémathi ab aquestas coses! Lo únic que 'm fa poca gracia,—y t' ho dich ara que vè a tom,—es que 'ns hajin vestit ab la mateixa roba del any passat.

—Pues! d' això m' esclamo. Jo estich avergonyit, talment avergonyit. Quan jo m' hi vist al carrer ballant com un tarambana y vestit ab aquests pellingos, la vritat, si 'as camas del camàtich haguessin sigut mèves, me n' entornava cap a casa, y ni à tiros me feyan sortir d' aquí.

—No, ja tens rahó, ja: fas molt mala fatxa.

—Si gy tú? Ab aquest vestit de color de sanch y fetje, qu' era moda l' any de la picò, y aquest ram a la mà, sembla que demanis lo dineret de Santa Creu. Mira... ara que hi penso. Vés si 'n deus fè de llàstima, que al girar una cantonada, hi sentit que dos joves deyan, mirante á tú:—¡Que no me la vena la Tugetas! Ara den acabar de rentar los plats y se 'n vā a la Palmera à buscas 'l sen Xanxes.

—Vaya uñas soltas! Y tú qué 'ls has dit?

—Jo? Precisament llavoras ballava una massurca y feya la cortesia á un arcalde de barri.

—Donchs, perque ho sàpigas, jo també hi sentit com se 'n reyan de tu.

—Si? me 'n alegro: jo si que ja me n' hi sentidas tantas, que ara mateix ni 'n faig cabal. Pero, vejam, què deyan?

—Què deyan?

—Sí.

—Búscabol.

(Moments de silenci: la gegantesa 's mira al gegant ab certa ironia, mentres aquest sonriu, com volgut dir: —Ay, que n' estàs de esmolada! —Al cap d' una estona ella torna a reanudar la conversa.)

—Ay!

—Què tens... Sinforsa?

—Picor a las camas.

—Es que se 't deuen corcar.

—Ca! si son novas de l' altre any! Jo crech que m' hi corra alguna rata.

—No 't pensis, tot podria ser, perque segons tinc entès en aquesta casa n' hi ha moltes, y de molt grosses.

—Y donchs! què fa l' arcalde? què no se 'n cuya?

—De qui? de las ratas?

—Si; de matarlas, de ferlas desapareixe, de tréu-relas d' aqui...

—Ell cuixdarse d' això! Gracias que s' occupi de coses més interessants. Que no has vist com estan los carrers, tant bruts, tant mal empedrats y tant plens d' embrassos?

—No m' hi faissis pensar! Tres o quatre vegadas hi observat que l' pobre camàlich ensopava, y hasta m' ha semblat que per sota las fal·dillas m' hi rebotia algun renec.

—Ja ho crech, ja. Tothom s' exclama del mateix. Que l' ajuntament no serveix! que l' ajuntament no 's belluga! que l' ajuntament fa desgracials! Pero si, canta, canta; ell deixa dir y no 's mou ni s' esmena. ¡Estar! com qu' es ilegal.

—Illegal? Ab, ja! vols dir republicà, oy?

—República? qui' ets panarra!

—Perqué?

—Perque sí.

—Mussoll!

(Silenci: un altre rato de morros, que dura poch més o menos com en los matrimonis usuals. Després de cinqu mins, continúan.)

Ell:—de tots modos, tornant a lo que 't deya al principi, jo estich tant aburrit d' haver de fe 'l ximple anant pèl mòn, tant plé de pols y de miseria, que hi decidit jugar lo tot pèl tot.

—Què vols fè?

—Què? Suicidarme, suicidarte y suicidar a tots los que 'ns rodejan.

—Calla, tros d' asel! no diguis aquestas atrocitat!

—Que no? Véus aquest rotoli de paper que 'm fan d' à la mà?

—Si; què?

—Que m' ho he engiponat de manera que avuy me l' hi canbiat, y ara en lloc del rotoli de paper hi perto un...

—Un què?

—Un cartutxo de di...

En aquell moment entraren los camàlichs a recullir la parella: los gegants suspenen lo diàlech y 's quedan serios y callats, ni més ni menos que si fossin de fusta y de cartró.

FANTÀSTICH.

Bilbao uns quants senyorets conservadors las han empreses a garrotadas contra dos periodistes, culpable l' un de haver publicat una carta del pare de un candidat a la diputació a Corts, plena de faltas d' ortografia; y l' altre de haver atacat als que atropellan brutalment als periodistes.

Estava reservat a n' en Sagasta usurpar a n' en Cánovas la política conservadora.

Pero estava reservat a n' en Cánovas usurpar a n' en Sagasta la partida de la porra.

Y entre l' un y l' altre ja 'us dich qu' estém ben guarnits.

Los esperitistas de Zaragoza han desafiat als missionistes a discutir en un periódich, o verbalment, en un local, las doctrinas qu' ells verteixen desde la trona, sense que siga possible tornarlos resposta.

Los missionistes no han acceptat lo desafio.

No podian acceptarlo, perque es distint lo punt de vista de uns y altres: los uns cren illana; y 's altres l' esquillan.

La causa de 'n Comenje vá veure's a porta tancada. La causa de 'n Morell y en Camacho, dibuixant y

director de la *Mosca roja* 's vá veure també a porta tancada.

—Per quin motiu? Ho ignorem.

La ley faculta al tribunal per celebrar les vistes a porta tancada sempre que pugan ofendre a la moral y a las bonas costums o 's tracti de assumptos que amenassan l' ordre públich.

Y en las aludidas causas, que jo sàpiga, no 's tractava ni del ordre, ni de la moral, sino del rey.

Hi ha un principi que din: «Tots los espanyols son iguals davant de la ley.» Y jo no dupto un moment que l' rey es espanyol; es més, pèl puesto que ocupa crech qu' es lo primer espanyol.

Per quin metiu, donchs, los tribuna's negan als acusats contra alguna faita al rey —que després resulta no ser tal faita— las garantias de la publicitat? Es això un excés de por o un excés de respecte?

«Proposo un saludo de respecte a D. Amadeo, perque vá caure ab dignitat, sense derramar sarch, ni perturbar al país.»

(*Marqués de Novaliches*). «Ab la llibertat s' arriba a tot arreu: ab la tirania y el despoticisme en lloc. No 's vá sinó al abisme y al patibul.»

(*Duch de la Torre*). Saludem a D. Amadeo de Saboya.

(*Nosaltres*.)

Comenje, director del *Progreso*, víctima de una llarga presó preventiva per la qual no se li va admetre fiança, ha sigut absolt pèl tribunal de Madrid.

Y are diguin: «Los jutges que 's negan a admetre fiança, en causes sense importancia no haurian de fer efectiva la responsabilitat que contreuen? Qui indemnisa al Sr. Comenje de las molestias y disgustos de dos o tres mesos de presó inútil é inmotivada? La justicia y l' injusticia son dues ideas contrapuestas; pero moltes vegades resultan germanas y van de brasset.

Alguns, sense calcular lo que deyan, van atribuir l' atentat de la Rambla de Santa Mónica, als obrers de la fàbrica del Sr. Mas, situada en Mataró, 'ls quals precisament llavors estaven en huelga.

Aquesta suposició es una infamia. No hi ha un sol obrer català capás d' emplegar medis semblants, per dirimir una qüestió de treball o realisar una venjansa. En proba de això, tot los obrers de la fàbrica del Sr. Mas no sols han protestat contra una semblant suposició, sinó que han resolt acabar la huelga, posantse incondicionalment a la disposició del seu principal, per reanudar los treballs interromputs.

Aquest rasgo de noblesa honra als obrers que 'l han portat a cap.

Aprofitantse de la desgracia de la Rambla de Santa Mónica y de que tot sovint se troben cartutxos de una substància que sembla dinamita, alguns diaris conservadors demanan que 's reparteixin garrotades de cego a 's liberals.

A l' ocasió la pintan calva: los cartutxos de dinamita hi ha que agafarlos per la metxas.... y 'ls raves per las fullas.

Los republicans de Córdoba tractaven de honrar ab una sessió literaria la memoria del inolvidable escriptor D. Fernando Garrido.

Y l' gobernador de aquella província va prohibir aquesta manifestació de respecte a la memoria de un difunt.

—Qué hi farém! Res espanta tant als canovistes com los morts.

—Com que aquest dia fins va ressucitar lo marqués de Novaliches!

—Cuidado que un dia de aquests no ressucitem nos altres!

Lo primer que ha acordat la comissió republicana de Chicago (Estats Units) ha sigut la resolució de treballar per conseguir la protecció a favor de l' indústria nacional.

Aquests demòcrates, com en Moret, que no tenen reparos en ferse monarquichs, mistificant la democracia, y que en nom de la pureza dels principis demanen lo libre-cambi, prènguin exemple dels Estats Units.

Aïl 'ls ensenyaran a ser més serios, més consequents, més practichs y més patriòtas.

En Martos va excusarse de defensar a n' en Comenje, director del *Progreso*.

Bé mirat va ser una sort per ell, perque així com are l' han absolt, si arriba a defensarlo en Martos, lo que menos l' envian a presiri.

D. Cristino té molt mala sombra.

Fransa celebrarà en 1889 una Exposició universal

en commemoració del primer aniversari de la gran revolució francesa.

Totas las nacions resondran a la convocatoria.

Perque la revolució francesa va ser un moviment universal, en favor de la llibertat y de la civilisació dels pobles.

CARTAS DE FORA.—Nos escriuen de Puig: «Hi ha en aquest poble la costum de fer la festa del Roser tots los anys per la segona Pasqua. Aquest any lo Rector antes de dir missa, digué, dirigitse als devots; que aquest any no podia ferse la festa per ferir que anar-se'n a Gavà a ajudar al altre rector. «Y are, anyadi, no us creyeu que hi vaja pèl fart que allí 's fà: hi vaig perquè 'm dona la gana: per lo tant se trasllada la festa, y qui li sàpiga greu que 's hi posi fullas.» Bendita sea tu lengua!

Lo germà del rector de Santa Perpetua de Moguda va armar un sagrimental a un bateig, perque l' padrí mentre esperava que hi anés lo rector per enlistir la feina, tirava confits a la quixalla. Després lo rector va fer la segona edició del escàndol, perque 'ls del bateig estaven d'esquena a un altar. Es d' advertir que en aquella iglesia com en tots hi ha altars a cada costat, de manera que no 's pot estar de cara a l' un, sense estar d'esquena a l' altre. Per això jo no vaig a l' iglesia, perque es impossible quedar bé ab tots los sants.

Lo rector de Cubelles s' ha negat a batejar a una criatura, perque la persona que havia de serli padrí no ha cumplit ab la parroquia. Lo poble està escandalitzat; y la criatura, sense les aygas del batisme, està grassa y sana. Qui sab! Potser fins s' ha estolviat un costipat.

Los pelegrins de Sant Andreu, Sant Martí de Provensals y Badalona que anaven a Montserrat van ser obsequiats pèl Cel ab dos xáfuchs de ca'l Amplo; un de l'estació a Monistrol y un altre de Monistrol al Monestir. Pelegrins y pelegrines van refugiarse sota las penyas y per las covas. Viva l' humitat!

Lo rector de Monistrol va organizar també una peregrinació de las filles de Maria. L' dia avants estaven reunides a la iglesia, 'ls músics à un costat y elles al altre, y l' rector ab tota la bona fe (ho regoneixem) va dir: Are 'ls músics sonarán. Las filles de Maria van posar-se a riure. Ah dolentas!—Lo rector, al despedirlas, va dir: Demà à las 4 en marxa cap a Monserrat: y si alguna fà tart que puji pèl Angel que farà dressera—Noves riatllas.—Lo rector de Monistrol es aficionat a fer planxes, com en Martos.

AL MÓNSTRUO.

Salut, querido: fa dies que 't voia fer un sermó sobre certas picardías; pero, per mil tonteries, may trobava l' ocasió.

Avuy que l' treball me dona temps per dedicarme un xich a ta monsitrusa persona, l' hem de fer pèla una estona; per supuesto, a tal d' amich.

Comensant, pues, per donarte una prova de lealtat, dech formalment declarar-te que l' teu modo de portarte me té bastant preocupat.

Jo estava en la convicció, jutjant pèl que deyan tú, qui era's amo, inspiradó, president o directò del modern partit madú.

Pero avuy veig la madeixa ab uns embolichs tant grans, y en camí encara de creire, que en mon cervell han fet neix una duplicitat horripilant.

Tú dirás si tinc rahó: ¿com pot la conciencia elàstica, si ets realment conservadó, donar amparo y protecció a aquesta e' guerra dinàstica?

Y si vols fer l' gatuperi de darte té liberal, com explicar lo misteri de tenir en lo ministeri a aquest neó de 'n Pida!

Més diré: si ets tan amable ab los seyors izquierdistas, a veure, perquè rediable ets tant fiero e indomable pels pacífics fusionistes?

Y sent madú de debò, perquè permet que 's rebelin los veils del teu esquadró? gá que tréu nas tot això?

Sit' entenç, fillet, que 'm pelin. Son tant rares los teus fets de quatre mesos ensa y erras tant sovint los fets, que al útum veuré que no ets ni chicha ni limoná.

Nó, Anton, nó: tens d' inclinar-te a la dreta ó a la esquerra, perque volgut aguantarte dret al mig, ja pots pensarte que 'l millor dia ets a terra.

Los de la esquerra dirán que desde l' moment que tú ets estás amamentant, lo poder, d' aquí endavant, es d' ells més que de ningú.

Y 'ls madurs, pèl seu cantó, veient la insistència teva

en buscar sa protecció,
diran que la situació
avuy per avuy, es sèva.

Ja ho veus, pues: si no procuras
tirá aquells duptes al diastre,
passarás mil e margars
y, entre verjias y maduras,
sufrirás l' últim desastre.

No t' pensis perque has donat
probas de qu' ets un gran home,
que això sigui exagerat:
mira ab calma al teu costat
y veurás si v' de broma.

Don Arseni no sols creu
que tú tens molt malas manyas,
sino que v' a piena véu
tractante per tot arreu
lo mateix que un pelacanyas.

En Sagasta està minant
lo terreno que trepitja.
y, per fi, aquí al tèu davant,
tens l' incomodat semblant
del marqués de Novaliches.

No t' dich res més; se 'm figura
que ab tot això ja n' hi ha prou:
per lo tant, pit y bravura;
o t' posas al punt en cura
o van à amagarte l' ou.

Sí fas lo que tens de fé,
triunfes y tot se concilia;
si no ho fas ets al carré.
Ja ho sabs: adéu, cùy'cat bé
y expressions à la familia.

C. GUMÀ.

ELÉGRAMAS de París deyan que 'n Ruiz Zorrilla, víctima de un atach al fetje estava desauiat dels metges.

La notícia ha resultat falsa.

D. Manuel Ruiz Zorrilla afortunadament té fetje encare per fer patir del fetje à tots los seus enemicichs.

La corrida dada dada l' diumenge à Madrid era de beneficiencia.

Per això sens dupte, molts dels assistents ván anar-se à vendre l' matajás per poder comprar una entrada als toros.

De la Plaça al Hospici.... Tot per la beneficiencia, los diners y las personas.

Segons un telegramma de Berlin, los obrers de las fàbricas de Friedrichsruhe, residència de 'n Bismarck, ván reunir-se en gran número al peu dels seus balcons obsequiant-lo ab una xiulada colossal.

Autonet, quant sentis que xiulan à 'n en Bismarck, posat cotó fluix à las orelles.

La companyia de fundicions del Mediterráneo està construint per encàrrec del govern espanyol un gran canó d' artilleria que podrà traspasar planxes de ferro de una gruixaria de 35 centimetres.

D. Anton

tiene un cañón...

Podrà atravesar aquest canó planxes de ferro de 35 centimetres, no ho nego, però de segur que no atravesarà las planxes de 'n Martos.

Los homes de la boina son incansables.

Després de las pelegrinacions, las firmas. La idea es del Correo Catalán: se proposan redactar una manifestació dirigida al Papa adherintse à la enciclicla contra 'ls franc-masons, firmant-la en la forma següent:

"Las firmas se reunirán por classes. Adhesiones del clero, de individuos de la nobleza, de la milícia, del comercio, propietarios, abogados, mèdics, estudiantes, plateros, sastres, obreros, etc., etc., comprendiendo todas las classes y profesions. Firmarán sole los que tengan más de doce anys. Las mujeres podrán formar listas tambien por estados, solteras, casadas y viudas."

Tractantse de las donas, trobo que hi falta una ca-silla.

Solteras, casadas, viudas.... y majordonas.

La Epoca califica de momia política al Marqués de Novaliches.

Ella que vaja dihentli momia política.... Ja veurà com de mica en mica si aquesta momia s'hi empunya, als conservadors se 'ls hi acabarà l' momium.

Lo marqués de Novaliches v' revolcarà à 'n en Serrano, à l' home que à l' any 68 v' destronar als Borbons, y que l' any 83, ocupant un Borbon lo trono, era president del Senat y embaixador de París.

Lo general Serrano es com los peixos.

Si no haguès picat l' am de la restauració avuy no fòra à la panera y estaria com lo peix à l' ayqua.

A Madrit no pensan més que ab toros.
Dos corridas à la setmana, cada dijous y cada diumenge.

L' últim dissapte v' haverà un comensament de revolució al obrir-se l' despaig de las entradas.

Y ja ni siquiera som al temps de pan y toros, sinó al temps de toros y Cánovas.

Un periódich conservador proposa cambiar l' escut de Madrit, en la següent forma:

Dos quartels: à l' un, un toro negre sobre camp vermell, simbol de la sanch que 's derrama y à l' altre una branca de pi, ensenya de las tabernas, sobre camp d' or, simbol del diner que 's llença. Dament del escut una montera de torero.

Francament, va'dria més posarhi l' célebre barret del Mónstruo y regalarli l' escut, després de nombrarlo duch, marqués ó conde de la Civilisació.

Dos discursos portan pronunciats los esquerrans del Senat.

Dos discursos de sucre-candi que han fet fàstich à tothom; dugas rataxadas d' incens à n' en Cánovas; dos animalias.

Encare que solen dir que devegadas las canyas se tornan llansas, en mans dels esquerrans, las llansas se tornan canyas.

Un refran castellà corretxit:
«Cánovas en puerta, dinamita á la vuelta».

Deya en Novaliches en un párrafo del seu discurs: «Deseo que os unaís á mí pidiendo un voto de gratitud y de amor para esta reina D.ª Isabel II, que es la única víctima que ha dejado la revolución de setiembre: sobre esa señora tan generosa, tan expléndida; sobre esa señora que era inviolable...»

Deixo de copiar, perque al arribar à la paraula «inviolable» se 'm ha acabat la quartilla.

Durant la discussió de las actas, en Martos ha callat com un mort.

Lo mateix han fet la majoria dels esquerrans. A acta regalada, no l' hi miris los difunts.

Alabansas à n' en Cánovas y als conservadors. Tal v' ser l' antifona cantada en lo Senat pels senadors esquerrans que ván pendre la paraula en contra del mensatge.

Los esquerrans han perdut la vista y l' sentit comú. S' obra una suscripció per regalarlos una guitarra, perque pugan anar pèl mon cantant coplas per l' istil:

Som fills nascuts de 'n Serrano
y una democracia tisica;
mamém en los pits de 'n Cánovas...
Per lo tant jviva la dida!

En Pidal, carlí disfressat de conservador, parlant de la revolució de setembre, v' calificarà de funesta y terrible.

Això Sr. Pidal podria dirho, si no s' estés engreixant ab las engrunas de la Revolució de setembre.

A horas d' are ja deuenet haver tingut lloch set execucions capitals a Jerez de la Frontera.

Lo butxi de Sevilla ha presentat la dimissió del seu càrrec.

Fins los butxins presentan la dimissió.
¿Y vosté D. Anton, quan la presenta?

▲ LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—E-na-mo-ra-da.

2. SINONIMIA.—Sol.

3. CONVERSA.—Pilar.

4. ROMBO.—

R	S E M
T A P I A	T A P I A
S A T U R N O	S A T U R N O
R E P U B L I C A	R E P U B L I C A
M I R L I T A	M I R L I T A
A N I T A	A N I T A
O C A	O C A

5. GEROGLIFICH.—Per fil las trocas.

Han endavintat totas las solucions los ciutadans Dos Liberals, Nas de punta inglesa, y Llorens Solà; 4 Un Barcelonell; 3 Un Liberal de Reus; 2 Cintet de Tarragona, Peret de Reus y Palamós y Regàs y 1 no més Rector de la Vila del Os.

XARADAS.

I.

Prima, dos al revés prima.

primera dos vaig jurar

à una dona dos primera

que no 'm va volgué escoltar.

Mès, després, ab dos girada,

la vaig fer tambalejar,

y quant lo tot va coneixer,

llavoras, me v'á estimar.

DEUET DE REUS

ENDAVINALLA.

Per tothom sempre tinch po
y tinch mà sens tenir bras:

a mercé del compradó

casi sempre 'm trobaràs.

J. PRATS Y N.

CONVERSA.

—Sabs Pepet que ets un bobo.

—Perqué ho dius?

—He sapigut que vas anà al ball ab...

—Ab qui? dig's.

—Búscau: puig acabo de dirho.

COIXET DE REUS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal. Vocal.—2.ª, Nom de dona.—3.ª, Nom d' home.—4.ª, Peix de riu.—5.ª, lo primer que s' ensenya à estudi.—6.ª, Lo que fa l' or.—7.ª, Vocal.

CROPSIS.

GEROGLIFICH.

1 1

I

treu

NAS

13

A

PALLARINGAS.

CORRESPONDÈNCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endavinalladas dignas d' insertarse 'ls ciutadans Pere Micos, Pam y Pipa, Llorens Solà, Pare de las Cantimplañas y Recatatxech.

Les demés que no 's mencionan no 'ns serveixen com y tampoc lo qu' envian los ciutadans Miranús, Xamberg, Ramon Martorell, A. R. de Vídreras, Un Valencià de València, Anònim, Emili de E. y H. de Reus, Tunyina de Reus, J. S. Carbó, Polvos de Sant Mají, Un P. Tinters, J. Gruart y Ninot de Goma.

Ciutada Peret de Reus: Publicarem un rombo y un geroglífich.—Un Barceloneti: Id. mudansa.—Nas de punta inglesa: Id. mudansa, sinonimia y un geroglífich.—Dos Liberals: Id. un rombo y un quadrat.—S. Estarlus, Geneve: L' hi agranirà la carta que 'ns envia.—Deuhet de Reus: Si en l' última redondilla hi hagués més facilitat, la poesia estaria molt bé.—Maria Bocanegra: La poesia està corrent; la publicarem.—J. Prats y N.: Publicarem la conversa.—Maria Boca-blanca: Id. lo quadrat de paraules.—Liberat de Reus: Id. una conversa.—Alt y Prim: Id. la poesia.—P. C. Olimpo: Id. un rombo y un geroglífich.—A. Saltiveri: Hi ha en los versos algunas ideas bonicas; pero la versificacio es detestable.—Ull de capritxo: Insertarem trencà-closcas.—Pam y Pipa: Id. trencà closcas de sílabas.—Ballador del Olimpo: Id. un rombo y un quènto.—Polvos de Sant Mají: Faltan las solucions.—Requiescat in pace: Insertarem trencà-closcas.—Pepelet del carril: En la poesia hi ha molts alardes de rime; pero las ideas son fluixas.—Roseta Ferreras de Reus: Insertarem un trencà closcas y un quènto.—Ciutada C. M. (Cubells): Queda servit.

TIPOS Y TOPOS

COLECCIÓ DE RETRATS À LA PLOMA

PER

C. GUMÀ

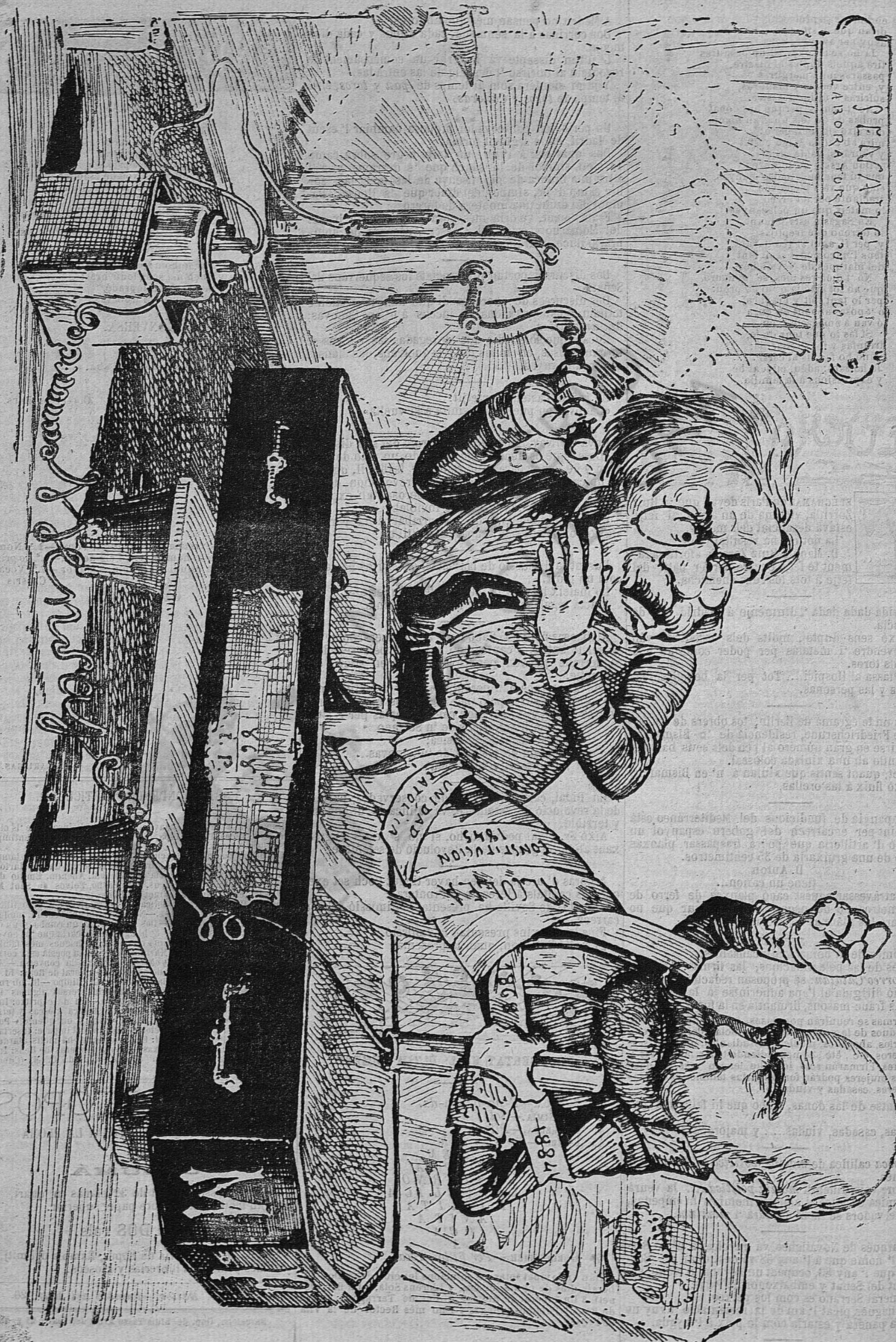
Un elegantissim tomet de 32 planas en quart, impres ab molt esmero sobre paper superior.

Preu DOS rals.

Se vén en la llibreria de Lopez, Rambla del mitj, 20, y demés principals llibrerías y kioscos.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso Arch del Teatro 21 y 23.

Lo fluido reaccionari té la virtut de fer aixecar á las momias moderadas de la caixa.